

“Тасдиқ мекунам”
Ректори МТҒ “Донишкадаи
тиббӣ-иҷтимоӣ Тоҷикистон”
н.и.н. Ибодзода З.Х.
аз “31” 2022

НИЗОМНОМАИ АТТЕСТАТСИЯИ ХАТМИ ДОНИШЌУЁНИ МТҒ “ДОНИШКАДАИ ТИББӢ-ИҶТИМОӢИ ТОҶИКИСТОН

1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

1. Низомномаи аттестатсияи хатми донишқуёни МТҒ “Донишкадаи тиббӣ-иҷтимоӣ Тоҷикистон (минбаъд Донишкада) тибқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи маориф”, сарҳати 3 моддаи 32 Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи таҳсилоти олии касбӣ ва таҳсилоти касбии баъд аз муассисаи олии таълимӣ”, банди 149 Низомномаи намунавии муассисаи таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 21 июни соли 2018, №306 ва Низомномаи аттестатсияи давлатии хатми муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки бо қарори мушовараи Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 29 августи соли 2022, 12/4 тасдиқ шудааст, таҳия гардида, он муносибатхоро вобаста ба тартиби ташкил, таъсиси комиссияи аттестатсионӣ, баргузорӣ ва хатми донишқуён дар донишкада ба танзим медарорад.
2. Дар Низомномаи мазкур таҷрибаи низоми таҳсилоти олии касбии байналмилалӣ ба назар гирифта шудааст.
3. Аттестатсияи хатм – аттестатсияи ниҳоии давлатии донишқуён буда, баъди ба пурра азбар намудани барномаи таҳсилот аз рӯи ихтисос дар зинаи таҳсилоти олии касбӣ аз рӯи самти ихтисос муайян намуда, тибқи натиҷаи он ба хатмкунандагон ҳуҷҷати намунаи давлатии дорои таҳсилоти олии касбӣ дода мешавад.
4. Низомномаи мазкур тартиби аттестатсияи хатмкунандагони донишкадаро барои гирифтани дараҷаи таҳассуси «бакалавр» ва «мутахассис» муайян месозад.
5. Донишкада дорои шаҳодатнома оид ба аккредитатсияи давлатӣ буда, ҳуқуқи гузаронидани аттестатсияи хатмро дорад.
Дар аттестатсияи хатм хатмкунанда як ё якчанд имтиҳони давлатӣ супорида, рисолаи хатми худро ҳимоя мекунад. ба ҷойи ҳимояи рисолаи хатм супоридани имтиҳонҳои давлатии иловагиро нақшаи таълимии ихтисоси хатмкунанда муайян мекунад.
8. Ба ҷойи ҳимояи рисолаи хатм супоридани имтиҳонҳои давлатии иловагӣ тибқи нишондоди нақшаи таълимии ихтисоси хатмкунанда муайян карда мешавад.
9. Аттестатсияи хатм баъди пурра аз худ намудани ҳамаи модулҳои (фанҳо, таҷрибаомӯзиҳо, корхону лоиҳаҳои курсӣ, корҳои илмиву таҳқиқотӣ, таҳияи рисолаи хатм ва ғайра) дар нақшаи таълимӣ, ки аз тарафи Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқшуда, дар соли ниҳоии таҳсили

донишҷӯён гузаронида мешавад.

ТАРТИБИ ГУЗАРОНИДАНИ АТТЕСТАТСИЯИ ХАТМ

10. Аттестатсияи хатм аз тарафи комиссияи аттестатсияи хатм гузаронида мешавад.

11. Аттестатсияи хатм аз рӯйи фанҳое, ки дар нақшаи таълимии аз тарафи Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ шудаанд, амалӣ карда мешавад. Номгӯйи фанҳое, ки аз онҳо имтиҳони давлатӣ баргузор карда мешавад, тибқи қарори шурои олимони донишкада, барои ихтисос ва равияҳо (самтҳо) муайян карда мешавад.

12. Саволномаи имтиҳони давлатӣ аз рӯйи барномаи таълимии фанҳои муайяншуда аз ҷониби кафедра тартиб дода шуда, онро раёсати таълим тасдиқ менамояд.

13. Ҷадвали баргузори аттестатсияи хатм бо назардошти миқдори хатмкунандагони аттестатсияшаванда 3 ҳафта қабл аз оғози аттестатсияи хатм бо пешниҳоди декани факултет аз тарафи ректори донишкада бо фармоиш тасдиқ карда мешавад.

14. Кафедраи таҳассусӣ се ҳафта пеш аз оғози кори комиссия тавассути почтаи электронӣ нусхаи электронии ҳуҷҷатҳои тасдиқшудаи ихтисос – нақшаи таълимӣ, барномаи таълимии (силлабуси) фанни имтиҳони давлатӣ ва барномаи таълимии (силлабуси) рисолаи хатмро ба раиси комиссияи аттестатсионӣ дастрас менамояд.

КОМИССИЯИ АТТЕСТАТСИОНИИ ХАТМ

15. Комиссияи аттестатсияи хатм аз раис, аъзои комиссия (на камтар аз 3 нафар) ва котиб иборат мебошад. Дар кори комиссия як нафар аъзои комиссия метавонад намояндаи бозори меҳнат – корманди корхона ё ташкилоти соҳавӣ бошад.

16. Номзадҳои раисони комиссияҳои аттестатсияи хатм аз захираи кадрӣ мутахассисони соҳа, ки дар раёсати таҳсилоти олии касбӣ ва баъдидипломӣ бо пешниҳоди раёсати донишкада ҷамъ оварда шудааст, пешниҳод карда мешавад.

17. Раисони комиссияҳои аттестатсионии хатм ҳамасола бо фармоиши вазири маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон аз зумраи номзадони илм, докторони илм, академикҳо, мутахассисони вазорату идораҳо ва муассисаҳои соҳавӣ таъйин карда мешаванд.

18. Агар ҳамаи аъзоёни комиссия, аз он ҷумла, раис дорои дараҷаи илмӣ бошанд, комиссияи аттестатсионии хатмро дар зинаи ординатура ва интернатура низ гузаронида метавонанд. Дар акси ҳол барои зинаи ординатура ва интернатура комиссияи аттестатсионии алоҳида ташкил карда мешавад.

19. Аъзои комиссияҳои аттестатсионии хатм аз ҳисоби мутахассисони соҳа, омӯзгорон (ба истиснои ассистентон, номзадони илм, докторони илм, ки дар ҳамин донишкада ва ё дар дигар муассисаҳо қору фаъолият мекунанд,) бо фармоиши ректор таъйин карда мешаванд. Котиби комиссия аз ҳисоби кормандон ва омӯзгорони кафедраҳои таҳассусӣ таъйин карда мешавад.

20. Фармоиш дар бораи тасдиқи аъзои комиссияи аттестатсияи хатм ва котибони он на камтар аз як моҳ то оғози кори комиссия ба тасвиб расонида

мешаванд.

21. Намояндаи факултети донишкада (декани факултет ва ё яке аз муовинони декани факултет) дар аттестатсияи хатм иштирок мекунад, аммо аъзои комиссияи аттестатсионии хатм шуда наметавонад.

22. Назорати умумии раванди аттестатсионии хатм нисбат ба хатмкунандагони зинаи ординатура ва интернатура ба уҳдаи муовини ректор оид ба илми донишкада ва нисбати хатмкунандагони бакалавр бошад, ба уҳдаи муовини ректор оид ба таълим ва таҷрибаомӯзӣ воғузур карда мешавад.

23. Комиссияи аттестатсионии хатм дар муҳлатҳое, ки дар нақшаи таълимии аз тарафи вазири маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқшуда муайян шудаанд, фаъолият мекунад.

24. Кори комиссияи аттестатсионии хатм дар ҳамаи зинаву шаклҳои таҳсилот ба истиснои ординатура ва интернатура дар як рӯз набояд аз 6 соат ва шумораи хатмкунандагоне, ки аз аттестатсияи хатм меғузаранд, набояд аз 12 нафар зиёд бошанд.

25. Дар зинаи ординатура ва интернатура бошад, шумораи хатмкунандагоне, ки аз аттестатсияи хатм меғузаранд, дар як рӯз набояд аз 8 нафар зиёд бошад.

26. Қабули аттестатсияи хатм бо шумораи хатмкунандагони аз меъёри муайяншуда зиёдро Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян мекунад.

27. Ваколатҳои раиси комиссияи аттестатсионии хатм:

- шиносӣ бо талаботи Низомномаи мазкур;
- баҳогузурӣ ва чамъбасти баҳои аъзои комиссияи аттестатсионии хатм ба омодагии назариявӣ ва амалӣ, малака, маҳорат ва салоҳиятҳои касбии хатмкунандагон;
- ба хатмкунандагон барои додани дараҷаи таҳассус ва дипломи намунаи давлатӣ мувофиқ ба азҳудкунии дониш ва қобилияти касбии онҳо;
- тавсия намудани хатмкунандагони болаёқат ва дорони дастоварду натиҷаҳои назаррас, барои идомаи таҳсил дар зинаи ординатура, интернатура ва доктори фалсафа (PhD) докторантура аз рӯйи ихтисос тибқи таҳассус;
- омода намудани ҳисобот оид ба фаъолияти комиссияи аттестатсионии хатм, нишон додани камбудиву норасоииҳо ва роҳҳои бартараф намудани онҳо, пешниҳоди тавсияҳо ҷиҳати паҳн кардани таҷрибаи пешқадам;
- пешниҳоди ҳисобот барои муҳокима ва тасдиқ ба шуруи олимони факултет.

3. РАВАНДИ АТТЕСТАТСИЯИ ХАТМ

27. Аттестатсияи хатм (имтихони давлатӣ ва химояи рисолаҳои хатм) ба тариқи шифоҳӣ баргузор мегардад. Иштироки ҳамаи аъзоёни комиссияи аттестатсионии хатм хатмист. Дар сурати зарурӣ як қисми аъзои комиссия метавонанд дар ҷаласаҳои комиссия ба таври онлайн иштирок намоянд.

28. Хатмкунандагон метавонанд бо истифода аз технологияи муосир дар вақти химояи рисолаи хатм натиҷаи асосии кори худро муаррифӣ намоянд.

29. Ба аттестатсияи хатм донишҷӯёне роҳ дода мешаванд, ки талаботи нақша ва барномаҳои таълимиро пурра иҷро намудаанд. Рӯйхати чунин хатмкунандагон аз тарафи декани факултет омода шуда, ду ҳафта пеш аз оғози аттестатсияи хатм бо фармониши ректори донишкада тасдиқ карда мешавад.

30. Ба комиссияи аттестатсионии хатм аз тарафи садорати факултет барои ҳар як хатмкунанда ҳуҷҷатҳои зерин пешниҳод карда мешаванд:

- маълумотномаи академии хатмкунанда ё транскрипт;
- рисолаи хатми муқоабандӣ кардашуда бо ҳамаи имзоҳои зарурӣ;
- хулосаи роҳбари рисолаи хатм;
- тақризи муқарризони рисолаи хатм;
- нусхаи фармоиш оид ба роҳ додан ба аттестатсияи хатм.

31. Муқарризони рисолаҳои хатм аз тарафи декани факултет бо пешниҳоди мудирони кафедраҳо таъйин карда мешаванд.

32. Комиссияи аттестатсионии хатм бо иштироки на кам аз 3 нафари аъзоён гузаронида мешавад.

33. Вақти қабули аттестатсияи хатм ба як хатмкунандаи зинаи бакалавр ва мутахассис (ба истиснои ординатура ва интернатура), барои супоридани имтихони давлатӣ ва химояи рисолаи хатм то 30 дақиқа муайян карда мешавад. Ба хатмкунанда барои баёни маърузаи омодакардааш нисбат ба натиҷаи рисолаи хатм то 15 дақиқа вақт дода мешавад.

34. Дар зинаи ординатура ва интернатура бошад, барои қабули аттестатсияи хатм ба як хатмкунанда то 45 дақиқа вақт ҷудо карда мешавад.

35. Натиҷаи аттестатсияи хатм дар рӯзи баргузории аттестатсия баъд аз омода (пур) кардани протоколи ҷаласаи комиссия аз тарафи раиси комиссия эълон карда мешавад.

36. Дар ҳолати норозӣ будан аз баҳои гузошташудаи комиссия хатмкунанда метавонад ба таври шифоҳӣ ба раиси комиссия муроҷиат намояд. Дар рӯзи баргузории аттестатсияи хатм раиси комиссия ҳуқуқ дорад бо хатмкунанда тариқи суҳбат саволу ҷавоб кунад. Баъд аз ҷавобҳои дурусту саҳеҳ баҳои гузошташударо метавонад иваз намояд.

37. Натиҷаи аттестатсияи хатм дар шакли анъанавии таҳсилот бо баҳои «аъло», «хуб», «каноатбахш» ва «ғайриқаноатбахш» ифода меёбад. Ба хатмкунандагоне, ки на камтар аз 75% имтихонҳои ҷориро бо баҳои «аъло» ва боқимондари бо баҳои «хуб» супорида, рисолаи хатм ва имтихон (ҳо)-и давлатиро бо баҳои «аъло» ҷамъбаст менамоянд, «дипломи аъло» дода мешавад.

38. Натиҷаи аттестатсияи хатм дар зинаҳои таҳсилоти бисёрзинагӣ-бакалаврият, ординатура ва интернатура дар низоми кредитии таҳсилот бо

намојад.

48. Барои ҳар як ҷаласаи комиссияи аттестатсионии хатм нисбат ба ҳар як хатмкунанда протоколҳо (замимаҳои 1 ва 2) тартиб дода шуда, дар онҳо раис ва аъзои комиссияи аттестатсионии хатм имзо мегузоранд. Протоколҳо дар китоби баставу муҳрзада муқоабандӣ шуда, пур карда мешаванд.

49. Баъд аз ба анҷом расидани кори комиссияи аттестатсионии хатм раисони комиссия хисобот оид ба фаъолиятшонро таҳия менамојанд. Дар хисоботи таҳияшудаи раиси комиссия бояд масъалаҳои зерин инъикос ёбанд:

- омодагии муассисаи таҳсилоти олии касбӣ, факултет ва кафедраҳо барои гузаронидани аттестатсионии хатм;
- тавсифи мундариҷа ва шакли барномаҳои таълимии аттестатсионии хатм, саволномаҳо, билетҳо ва мувофиқати онҳо бо барномаи таҳсилотӣ;
- таҳлили савияи илмӣ ва назариявӣ амалии хатмкунандагон аз рӯйи ихтисос ва мувофиқати онҳо ба вазифаҳои, ки аз сиёсати давлатӣ дар соҳаи маориф бармеоянд;
- тавсифи мавзӯи рисолаҳои хатм, сифати амалан ба анҷом расонидан ва хусусияти назариявӣ-амалии онҳо;
- таҳлил ва баҳодиҳӣ ба сифати донишу малака ва сатҳи салоҳияти соҳибшудаи хатмкунандагон;
- пешниҳоди хатмкунандагон барои идомаи таҳсил дар зинаи навбатии таҳсилот;
- пешниҳоди тавсияҳо чиҳати паҳн намудани таҷрибаи пешқадам;
- дар заминаи камбудии норасоҳои бавучудномада ҳулоса ва пешниҳод барои беҳтар шудани аттестатсионии хатм.

50. Ба ҳисобот натиҷаҳои зерин ба шакли ҷадвали 1 бояд замима гарданд:

а) натиҷаи имтиҳонҳои давлатӣ дар шакли ҷадвали 1

б) Барои ҳар як имтиҳони давлатӣ дар ҷадвали алоҳида ҷадвали 2

в) натиҷаи ҳимояи рисолаҳои хатм дар шакли ҷадвали 3

Рамз ва номи ихтисос		Ҷадвали 1
Шумораи хатмкунандагон, нафар		1-790101
Шумораи иштирок надоштагиро, нафар		

Ҷадвали 2			
Ифодаи хуруфии баҳо	Ифодаи ададии баҳо	Ифодаи анъанавии баҳо	Шумораи хатмкунандагони чунин баҳо гирифта
A	4,0	Аъло	
A-	3,67		
B+	3,33		
B	3,0	Хуб	
B-	2,67		
C+	2,33		

баҳоҳои А, А-, В+, В, В-, С+, С, С-, D+, D ифода меёбад. Ба хатмкунандагоне, ки на камтар аз 75% имтиҳонҳои ҷориро бо баҳои А (А, А-ё ба онҳо эквивалент) ва боқимондари бо баҳои В (В+, В, В- ё ба онҳо эквивалент) супорида, рисолаи хатм ва имтиҳон (ҳо)-и давлатиро бо баҳои А ҷамъбасти менамоянд, «дипломи аъло» дода мешавад.

39. Ба хатмкунандае, ки дар давоми таҳсил имтиҳони як ва ё якчанд фанро бо сарбории умумии аз 18 кредит ё 432 соат зиёд такроран супоридааст ё баҳоҷиро иваз намудааст, новобаста аз натиҷаҳо “дипломи аъло” дода намешавад.

40. Хатмкунандагоне, ки дар яке аз марҳилаҳои аттестатсияи хатм баҳои «ғайриқаноатбахш» гирифтаанд, ҳуқуқи иштирок дар боқимонда марҳилаҳои аттестатсияи хатмро аз даст намедиханд.

41. Дар сурати ғайриқаноатбахш баҳогузори кардани ҳимояи рисолаи хатм ё бесабаб ҳозир нашудани хатмкунанда ба ҳимояи рисолаи хатм комиссияи аттестатсияи хатм барои хориҷ намудани хатмкунанда аз донишкада ба нигоҳдошти номи мавзӯ ва роҳбари рисолаи хатм ба раёсат пешниҳод менамояд ва ин дар фармоиши ректори донишкада оид ба хориҷи хатмкунанда инъикос карда мешавад. Дар ин ҳолат баъд аз барқароршавӣ хатмкунанда дар семестри охирон пурра таҳсил мекунад.

42. Дар ҳолати бесабаб ҳозир нашудани хатмкунанда ба ҳимояи рисолаи хатм, дар мавриди пешниҳоди маълумотномаи тиббӣ ё дигар ҳуҷҷатҳои тасдиқкунанда дар давоми 3 рӯзи баъд аз рӯзи ҳимоя бо фармоиши ректори донишкада бо нигоҳдошти номи мавзӯ ва роҳбари рисолаи хатм танҳо аттестатсияи хатм ба соли дигар гузаронида мешавад.

43. Хатмкунандагоне, ки рисолаи хатмашонро ҳимоя накардаанд ва ё аз имтиҳони давлатӣ нагузаштаанд, дар муддати то панҷ соли баъд аз хориҷ шудан ба аттестатсияи хатм роҳ дода мешаванд. Пас аз гузаштани муҳлати панҷ сол хатмкунандагон бо иҷозати мақомоти ваколатдор дар соҳаи маориф ба курси мувофиқ барқарор карда мешаванд.

44. Дар мавриди пур кардани замимаи диплом, агар хатмкунанда аз як фан якчанд баҳо дошта бошад, баҳои имтиҳони охирини ӯ ба ҳисоб гирифта мешавад.

45. Ба хатмкунандагоне, ки дар имтиҳони давлатӣ ё ҳимояи рисолаи хатм баҳои «ғайриқаноатбахш» гирифтаанд, ба ҷойи диплом маълумотнома дар бораи таҳсил ва маълумотномаи академӣ дода мешавад.

46. Ба хатмкунандагон дар ҷаласаи комиссияи аттестатсионии хатм бо таври кушода мувофиқи овозҳои аъзои комиссия баҳо гузошта мешавад. Дар сурати баробар будани овозҳо, овози раиси комиссияи аттестатсионии хатм ҳалкунанда ҳисобида мешавад.

47. Ба хатмкунандагоне, ки аз аттестатсияи хатм гузаштаанд, дар асоси қарорҳои комиссияи аттестатсионии хатм бо фармоиши ректор дараҷаи таҳассус, диплом ва нишони сарисинағӣ дода мешавад. Танҳо зимни гирифтани дипломҳои такрорӣ ба дипломҳои хатмкунандагон ба ҷойи раиси комиссияи аттестатсионии хатм дар асоси қарори шуро метавонад ноиби ректор оид ба корҳои таълимию методии муассисаи таҳсилоти олии касбӣ имзо

C	2,0	Қаноатбахш	
C-	1,67		
D+	1,33		
D	1,0		
Fx	0	Ғайриқаноатбахш	
F	0		

Ҷадвали 3

№	Рамз ва номи ихтисос	Шумораи хатмкунандагон			Шумораи хатмкунандагони иштирок надошта			Шумораи тавсия шудагон ба зинаи		Шумораи тавсияшудагон ба	
		Бакалавриат	Мутахассис	Магистратура	Бакалавриат	Мутахассис	Магистратура	Магистратура	Доктор PhD	Дипломи аъло	Дипломи муқаррарӣ

51. Ҳисоботи раиси комиссияи аттестатсионии хатм баъди ба итмомрасии аттестатсияи хатм омода шуда, дар давоми 3 рӯз дар чаласаи навбатӣ ё ғайринавбатии шурои олимони факултет бо иштироки бевоситаи раиси комиссияи аттестатсияи хатм муҳокима ва тасдиқ мешавад.

52. Маълумотномаи таҳлили фаъолияти комиссияҳои аттестатсияи хатм аз ҷониби воҳидҳои сохтори раёсати донишкада, ки ба таълим ва илм вобастаанд, таҳия гардида, дар муддати ду ҳафта баъд аз интиҳои давраи аттестатсия ба таври хаттӣ ва электронӣ ба Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод карда мешавад.

Низомномаи аттестатсияи хатми донишҷӯёни МТҒ “Донишкадаи тиббӣ-ичтимоии Тоҷикистон дар чаласаи Шурои олимони донишкада аз 30.11 2022, № 4/4-2 баррасӣ карда шудааст.